

ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

pri Základnej škole Bošany, Školská 14

956 18 Bošany

MOTTO VP:

„Človek sa môže stať človekom iba výchovou.“

Ján Amos Komenský

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Formy výchovy a vzdelávania:	Celodenná
Výchovný jazyk:	Slovenský
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy:	25.8.2023
Dátum prerokovania v rade školy:	25.8.2023
Platnosť výchovného programu:	Školský rok 2023/2024
Zriaďovateľ, adresa:	Obec Bošany SNP 112 956 18 Bošany

Obsah

1 VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY	3
1.1 Charakteristika žiakov školského zariadenia	3
1.2 Spolupráca s rodičmi, zákonnými zástupcami detí a inými subjektmi	3
1.3 Hlavné výchovné ciele ŠKD	3
2 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	4
3 TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY	5
3.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí	6
3.1.1 Komunikácia a práca s informáciami	6
3.1.2 Sebarozvoj a svet práce	7
3.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda	8
3.1.4 Spoločnosť a príroda	9
3.1.5 Kultúra a umenie	10
4 VÝCHOVNÝ JAZYK	11

1 VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY

Výchovno-vzdelávacia činnosť školského klubu detí (ŠKD) je zameraná na organizovanie voľného času detí, na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov a prípravu na vyučovanie. Základným cieľom výchovy je pestrou a zaujímavou činnosťou v čase mimo vyučovania dopĺňať výchovno-vyučovací proces, rozvíjať a uspokojovať záujmy a potreby detí s prevahou oddychového, rekreačného a záujmového charakteru. Kladieme dôraz na fakt, aby sa výchova mimo vyučovania nestala pokračovaním vyučovacieho procesu a nezmenila sa na vyučovanie.

1.1 Charakteristika žiakov školského zariadenia

Žiaci ŠKD sú prevažne z obce Bošany a zo spoločného školského obvodu z obcí Krásno a Nedanovce. Školský klub detí navštevujú žiaci 1. stupňa základnej školy. Školské zariadenie má skúsenosti aj so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, aj tieto deti navštevujú ŠKD a majú vytvorené podmienky pre svoj rozvoj.

Deti sú do ŠKD prijímané na daný školský rok hneď v druhý školský deň. Prihlásenie či odhlásenie dieťaťa je možné aj v priebehu školského roka.

1.2 Spolupráca s rodičmi, zákonnými zástupcami detí a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi:

- ✓ vychovávateľky sa zúčastňujú na rodičovskom združení,
- ✓ rodičov detí zapájame do diania v škole,
- ✓ informujeme rodičov o správaní detí, o činnosti ŠKD, o pripravovaných akciách prostredníctvom osobného rozhovoru, alebo písomnou formou cez slovníček, elektronickou formou cez Edupage a web stránku školy.

Spolupráca so základnou školou (ZŠ):

- ✓ využívame spoločné školské ihrisko pre deti ZŠ a ŠKD,
- ✓ konzultujeme a vedieme spoločné rozhovory na úrovni vychovávateľ - učiteľ, organizujeme vzájomné stretnutia,
- ✓ spolupracujeme s vedúcimi krúžkov pôsobiacich na škole,
- ✓ spolupracujeme so školským psychológom a asistentmi učiteľov pri žiakoch s poruchami učenia, správania a pri žiakoch s narušenou komunikačnou schopnosťou.

1.3 Hlavné výchovné ciele ŠKD

- ✓ uplatňovať prvky integrovaného tematického vyučovania (ITV) a prvkov Vysoko efektívneho učenia do všetkých oblastí činnosti ŠKD,
- ✓ rozvíjať kombináciu vedomostí, zručností a postojov, t.j. rozvoj dieťaťa, jeho učenie a poznanie (ITV s podporou IKT),
- ✓ osvojovať u dieťaťa základy spoločenských hodnôt,
- ✓ získať u dieťaťa vedomosti, zručnosti a postoje osobnej samostatnosti a schopnosti prejavovať sa ako samostatná osobnosť pôsobiaca vo svojom okolí,
- ✓ integrovať deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami,
- ✓ vychovávať dieťa k zmysluplnému využívaniu voľného času a získať dostatok námetov pre napĺňanie voľného času,
- ✓ rozvíjať osobnosť a zlepšovať výchovno-vzdelávacie výsledky nenáročnou záujmovou činnosťou podľa výchovného programu ŠKD, samostatnou prípravou na vyučovanie a rozvíjaním kľúčových kompetencií v čase mimo vyučovania,
- ✓ vyzdvihovať kladné stránky ich povahy,
- ✓ nasmerovať kompetencie k zmysluplnému tráveniu voľného času,
- ✓ využívať poznatky získané v škole,

- ✓ podporovať nadanie, talent, naučiť sa kreatívnemu spôsobu života,
- ✓ uplatňovať požiadavky environmentálnej výchovy:
  - prírodu nielen spoznávať, ale ju aj rešpektovať,
  - chrániť životné prostredie,
  - spoznávať našu obec, región,
  - skrášľovať okolie, pracovné prostredie.

2 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje prostredníctvom organizačných jednotiek, v rámci ktorých sa realizujú ciele a z nich vychádzajúce úlohy. V našom školskom klube sú činnosti organizované prevažne formou pravidelných aktivít, ktoré sú presne stanovené vo Výchovnom programe. Okrem pravidelných aktivít sa v ŠKD realizujú činnosti príležitostné, sezónne. Forma výchovy v našom školskom klube detí je celodenná.

V ŠKD sa striedajú tieto formy činnosti:

- ✓ *pravidelná činnosť* - každodenná činnosť v oddelení vychádza z týždennej skladby zamestnania, ktorú tvoria organizované aktivity záujmového, či telovýchovného charakteru,
- ✓ *príležitostné činnosti* - presahujú rámec jedného oddelenia, nie sú zahrnuté do týždennej skladby aktivít (kultúrne vystúpenia, besiedky, karneval, detský deň, športové dni ...),
- ✓ *spontánne aktivity* - jedná sa o aktivity nasledujúce po organizovanej činnosti, sú tvorené spontánnymi aktivitami detí, pri činnostiach odpočinkových, rekreačných a pri pohybe vonku, treba nechať deťom priestor k individuálnemu výberu hier. Patria sem spontánne hry v rámci tzv. koncového pobytu detí v klube. Vychovávateľky pri týchto činnostiach nielen zaisťujú bezpečnosť detí, ale tiež podnecujú niektoré ich vlastné aktivity,
- ✓ *odpočinkové aktivity* - sú chápané nielen v zmysle pokojných činností (posluchové aktivity, individuálne hry, odpočinok po obede), ale i ako aktívny odpočinok (rekreačná činnosť), ktorý má kompenzovať jednostrannú záťaž behom školského vyučovania,
- ✓ *vzdelávacie činnosti* - nespočívajú vo vypracovávaní domácich úloh, ale sú do nej zahrnuté didaktické hry, tematické vychádzky a ďalšie činnosti, ktorými sa upevňujú a rozširujú poznatky, ktoré deti získali počas školského vyučovania.

3 TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom klube detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovného programu. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský klub detí plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania sa vzájomne prelínajú a striedajú tematické oblasti výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

3.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí

3.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou a písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje vlastné myšlienky v materinskom a cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

3.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba. Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa.

Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba. Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

3.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>	
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti..
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

3.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti.

Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medzil'udské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem. Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

3.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo.

Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá. Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie</i>
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

4 VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovný jazyk: *slovenský*

Vzdelávacím i výchovným jazykom v školskom klube detí je slovenský jazyk. Snahou v ŠKD je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej ale i v ústnej forme. Budeme klásť dôraz na odstraňovanie nárečových prvkov a nespisovných výrazov, ako aj vulgárnych výrazov pri komunikácii.

- ✓ Viest' deti k správne mu používaníu materinského jazyka, spisovne sa vyjadrovať.
- ✓ Používať materinský jazyk v písomnej forme a hovorenej reči.
- ✓ Rozvoj komunikačných zručností cez hry, programy, besiedky.
- ✓ Rozvoj tvorivého vyjadrovania cez tvorenie vlastných príbehov, rozprávok, zážitkov.
- ✓ Dodržiavanie gramatických pravidiel pri písaní.
- ✓ Zo strany vychovávateľiek mať kultivovaný prejav a byť vlastným príkladom pre deti.

Deti využívajú na rozvíjanie svojich zručností školskú knižnicu, k dispozícii sú aj novozriadené odborné učebne. Vo vybavení ŠKD sú: notebooky, tablety, stolné hry, stavebnice, bábkové divadlo, drobné hračky, skladačky, puzzle, lego. ŠKD môže využívať na športovú a rekreačnú činnosť chodbu v budove ŠKD, ktorá je vybavená pestrou škálou žineniek, zrkadlovou stenou, stenou na ktorú sa dá kresliť. Ďalej môžeme využívať športový areál základnej školy a telocvičňu.

Základná škola zabezpečuje pre ŠKD vhodný materiál pre rozvoj výtvarných a pracovných schopností (farby, fixky, papiere, lepidlá a iný vhodný materiál).

Prerokované v pedagogickej rade: 25.8.2023

Riaditeľka školy: RNDr. Jana Kontúrová

Prerokované v rade školy: 25.8.2023

Vyjadrenie rady školy: Rada školy nemá námietky voči školskému vzdelávaciemu programu.

Predsedníčka rady školy: Mgr. Janka Mišejová

Prerokované so zriaďovateľom: 25.8.2023

Vyjadrenie zriaďovateľa: Zriaďovateľ schvaľuje školský vzdelávací program

Starosta obce: Mgr. Branislav Pajda

**Výchovný program je vypracovaný na základe požiadaviek Štátneho vzdelávacieho programu ISCED-1 Primárne vzdelávanie a POP MŠ SR .
Tento dokument je dlhodobý a otvorený a je možné ho počas školského roka dopíňa dodatkovou aktualizáciou.**